

Bilaga till socialnämndens delegationsordning

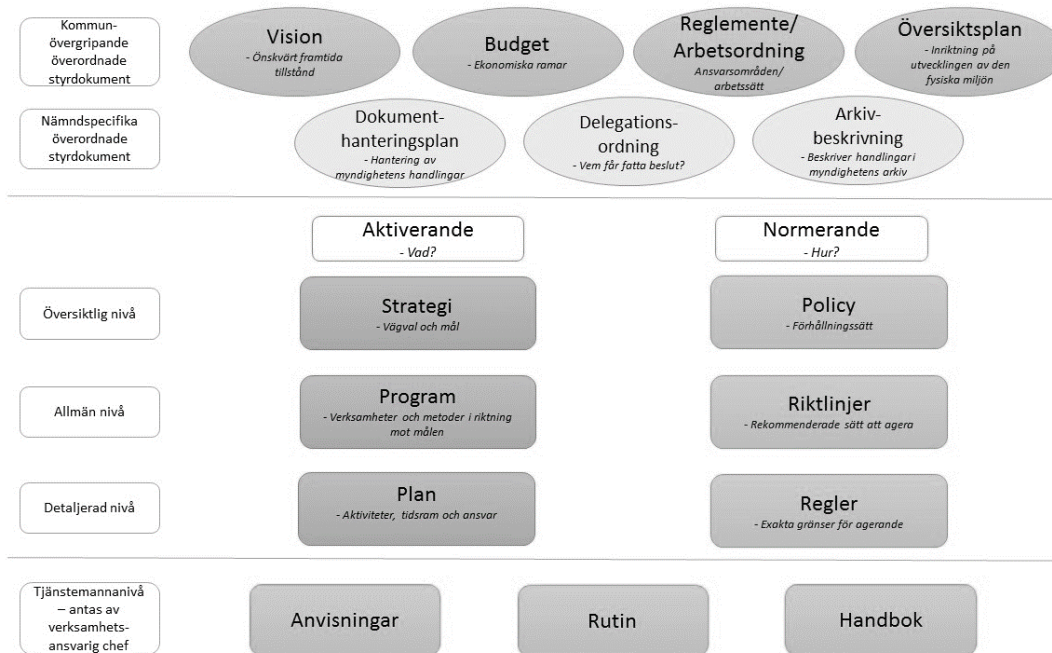
**Denna bilaga ska användas som stödmaterial till Socialnämndens delegationsordning, SN
SN 2024/00012 nr 37636**

Innehåll

Allmänna bestämmelser- kommunallagens regler om delegering av ärenden inom en nämnd 4

Rätt att besluta via delegering	4
Inskränkningar i rätten att delegera	4
Delegering vid brådskande fall	5
Anmälan av beslut	5
Särskilt om utskott	5
Begränsningar i delegationen till Socialnämndens individutskott	5
Anställda	6
Hantering av delegationsbeslut	6
Ersättare för delegat	7
Verkställighet	7
Vid jäv hos delegat	7
Ärenden av principiell beskaffenhet eller av större vikt	7
Formella krav på delegationsbeslut	8
Överklagandetid	8
Specifika bestämmelser om delegering i SoL, LVU, LVM och FB	8
Socialtjänstlagen	8
Brådskandebeslut enligt 6 kap 39 § kommunallagen	9
Kompletterande beslutanderätt – Inte en delegering utan en lagstadgad kompletterande beslutanderätt	9
Arbetsordning	10

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer SN 2024/00012 nr 37271

Gäller för Socialnämnden

**Tidpunkt för
aktualitetsprövning** Ses över vid behov

Ersätter tidigare versioner

Relaterade styrdokument Delegationsordning för socialnämnden, SN 2024/00012 nr 37268

Allmänna bestämmelser- kommunallagens regler om delegering av ärenden inom en nämnd

De juridiska förutsättningarna för delegering inom nämnd finns i kommunallagen. Beslut som fattas med stöd av delegation är formellt sett ett beslut av nämnden. Beslutet kan inte återkallas eller omprövas av nämnden, men överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Syftet med att delegera beslutanderätt är att avlasta nämnderna från rutinärenden och att påskynda handläggning av ärenden samt att låta nämnderna hantera större och mer principiellt viktiga ärenden. Beslut som fattas av en tjänsteperson utan delegering i ärendet saknar laga verkan och betraktas som en nullitet.

Rätt att besluta via delegering

Enligt 6 kap. 37 § KL får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§ KL.

Delegationsordningen innehåller de ärenden i vilka socialnämnden har delegerat beslutanderätt åt nämndens individutskott (SNIU), enskild ledamot eller anställd hos kommunen. Om en ärendetyp inte finns med i delegationsordningen innebär det att beslut fattas av socialnämnden.

Nämnden/individutskottet har rätt att fatta beslut i samtliga ärenden som är delegerade till tjänstemän. Om inte annat anges omfattar delegationen både bifall och avslag samt i de fall det är aktuellt upphörande av insatsen (det krävs då att det av beslutet framgår att insatsen kan komma att upphöra om behov ej längre föreligger).

Rätt att fatta beslut på delegation innebär inte att delegaten är skyldig att fatta beslut. Om delegaten anser ärendet svårbedömt eller av annan orsak ej vill besluta i ärendet kan det överlämnas till närmaste chef eller till nämnden/individutskottet för beslut.

Tjänstepersoner kan inte fatta beslut gemensamt. Endast en tjänsteperson kan vara delegat i ett beslut.

Inskränkningar i rätten att delegera

Enligt 6 kap. 38 § KL får följande ärenden inte delegeras:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,

4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Delegering vid brådskande fall

Enligt 6 kap. 39 § KL får en nämnd uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Beslutet skall anmälas vid nästa sammanträde enligt 6 kap 40 § KL.

Anmälan av beslut

Enligt 6 kap. 40 § KL ska nämnden besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 6 kap. 37 § KL ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. KL.

Sådana beslut som avses i 6 kap. 39 § KL ska enligt ovan anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Beslut som rör individärenden ska skriftligen anmälas till förvaltningschef. Om beslutet är fattat i aktuellt verksamhetssystem anmäls det automatiskt till förvaltningschef genom att en datalista med dessa beslut hålls tillgänglig för förvaltningschef inför varje nämnd.

Beslut som rör allmänna ärenden anmäls till nästa sammanträde med socialnämnden. Om beslutet är fattat i aktuellt ärendehanteringssystem anmäls det automatiskt till nämnd genom delegationslista som tas fram ut systemet av nämndsekreterare. För övriga beslut ansvarar beslutsfattaren/delegaten för att delegationsbeslutet lämnas in till nämndsekreteraren.

Även beslut som är fattade efter vidaredelegation ska anmälas. Anmälan sker först till förvaltningschef, som i sin tur sedan anmäler till nämnd.

Beslut som fattas i personalärenden anmäls till kommunstyrelsen som är personalansvarig nämnd.

Särskilt om utskott

6 kap. 41 § KL uttrycker att en nämnds beslutanderätt får enligt 6 kap. 37 § KL delegeras till ett utskott. Ett utskott kan också ha till uppgift att bereda nämndens ärenden. En nämnd ska enligt 6 kap. 42 § KL välja utskott bland ledamöterna och ersättarna i nämnden. Bestämmelserna i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska då tillämpas.

Begränsningar i delegationen till Socialnämndens individutskott

Socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt begränsas i 10 kap. 4 och 5 §§ SoL.

I 10 kap. 5 § SoL har lagstiftaren av rättssäkerhetsskäl även undantagit vissa beslut från delegationsrätten. Detta innebär att nämnden i sin helhet måste besluta i dessa frågor, och de får inte delegeras varken till utskott eller till tjänstepersoner. För mer information om detta, vänligen se nedan.

Anställda

En nämnd får enligt 7 kap. 5 § KL uppdra åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 38 § KL.

7 kap. 6 § KL uttrycker att om en nämnd med stöd av 7 kap. 5 § KL uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen eller landstinget att fatta beslutet. Beslut fattade på vidaredelegation ska anmälas till förvaltningschefen. Villkor för vidaredelegeringen är att förvaltningschefen anger vilken delegat (befattning) som fått beslutanderätten samt att beslut som fattats på sådan vidaredelegation även ska anmälas till nämnden enligt punkten *Anmälan av delegationsbeslut* som redovisas på varje sammanträde.

7 kap. 7 § KL uttrycker att om en nämnd med stöd av 5 § uppdrar åt en anställd att besluta på nämndens vägnar, får nämnden ställa upp villkor som innebär att brukarna av nämndens tjänster ska ges tillfälle att lägga fram förslag eller att yttra sig, innan beslutet fattas. Nämnden får också bestämma att en anställd får fatta beslut endast om företrädare för brukarna har tillstyrkt beslutet.

7 kap. 8 § KL uttrycker att nämnden ska besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 5 och 6 §§ ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. KL.

Hantering av delegationsbeslut

- Vid förhinder för ordinarie delegat, och då beslut inte utan olägenhet kan uppskjutas, har förordnad vikarie, annan tjänsteperson med samma funktion eller överordnad tjänsteperson inom verksamhetsområdet rätt att fatta beslut i stället för ordinarie delegat.
- I de fall förvaltningschefen är delegat får denne i sin tur uppdra åt en annan anställd inom nämnden att besluta i stället (vidaredelegering), om inte annat anges i den specifika delegationen.
- Delegeringen ger inte rätt att avgöra ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, med undantag för befogenheten att besluta i brådskande ärenden.
- Beslut enligt 6 kap. 39 § KL (så kallade ordförandebeslut) måste alltid anmälas till nämnden.

- Övriga beslut som tas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden vid nästa sammanträde eller, om så inte kan ske, så snart som möjligt.

Viktigt att tänka på: Om en ärendetyp inte finns med i delegationsordningen innebär det att beslut fattas av socialnämnden.

Ersättare för delegat

Delegat i delegationsordningen anges i lägsta nivå. För tjänstepersonsdelegat innebär detta att överordnad tjänsteperson kan fatta beslut även i alla ärenden delegerade till lägre tjänsteperson. En person som är tillförordnad på samma tjänst som en delegat har också samma beslutanderätt som denne. Om ingen ersättare har utsetts formellt eskaleras delegationsrätten till närmaste högre befattning i följande turordning:

1. enhetschef,
2. avdelningschef,
3. förvaltningschef,
4. nämndens individutskott
5. nämnden

Verkställighet

I kommunala sammanhang talas om skillnaden mellan nämndbeslut och förvaltningsbeslut (verkställighet). Med nämndbeslut avses beslut fattade av nämnd eller beslut fattade av delegat med stöd av delegering från nämnd. Dessa beslut ska kunna överklagas i enlighet med de regelverk som framgår av kommunallagen och/eller i speciallagstiftning.

Med förvaltningsbeslut, eller verkställighet, menas beslut som får fattas av anställd utan att det normalt anmäls till nämnden. Ett förvaltningsbeslut är normalt ett ställningstagande som styrs av regler, riktlinjer, arbets- och rutinbeskrivningar som i sin tur redan är beslutade. Exempel på verkställighet är att debitera avgifter utifrån en redan fastställd taxa, utbetala bidrag utifrån ett fastställt regelverk med mera. Rena verkställighetsbeslut kan inte överklagas.

Vid jäv hos delegat

När jäv föreligger för delegaten ska beslut istället fattas av delegat i högre befattning enligt ordningen ovan.

Ärenden av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Delegationerna i denna delegationsordning avser generellt rutinärenden som *inte* är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. I sådana ärenden ska beslut fattas av nämnden. Denna bedömning görs av delegaten i varje enskilt fall. Detta innebär att en delegat ska överlämna ett ärende till nämnden om ärendets beskaffenhet och karaktär kräver detta, till

exempel om delegaten känner osäkerhet vid handläggningen eller om nämndens inställning i frågan inte är känd.

Formella krav på delegationsbeslut

Delegationsbeslut ska vara skriftliga och innehålla uppgifter om:

- vem som har fattat beslutet,
- när beslutet har fattats,
- vilket beslut som har fattats och
- vad beslutet avser

Det är delegatens ansvar att se till att fattade delegationsbeslut skickas till berörda parter och att besluten blir anmälda till nämnden. Delegaten kan försäkra sig om det sistnämnda genom att använda rätt mall i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem. Besluten söks då ut inför varje sammanträde och en sammanställning av delegationsbesluten görs av nämndsekreteraren.

Överklagandetid

Ett kommunalt beslut kan överklagas på olika sätt. Om beslutet överklagas med stöd av förvaltningslagen börjar överklagandetiden gälla från dess att den person beslutet gäller har tagit del av beslutet (så kallat förvaltningsbesvär). Överklagandetiden är tre veckor. Om ärendet överklagas med stöd av kommunallagen (så kallad laglighetsprövning) räknas tiden för överklagande från den tidpunkt då protokollet vid vilket delegeringsbeslutet anmälts har anslagits på kommunens anslagstavla. Överklagandetiden är tre veckor.

Specifika bestämmelser om delegering i SoL, LVU, LVM och FB

I vissa avgöranden enligt SoL, LVU, LVM samt FB får socialnämnden endast delegera beslutanderätten till en särskild avdelning som består av ledamöter och ersättare i socialnämnden (t.ex. ett utskott).

Socialtjänstlagen

Socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt begränsas av 10 kap. 4 och 5 §§ SoL. I 10 kap. 5 § SoL har lagstiftaren av rättssäkerhetsskäl undantagit vissa beslut från delegationsrätten.

I 10 kap. 4 § socialtjänstlagen pekas ett antal ärenden enligt bl.a. LVU ut där uppdrag att besluta på socialnämndens vägnar får ges endast åt en särskild avdelning som består av ledamöter eller ersättare i nämnden. Regleringen i 10 kap. 4 § socialtjänstlagen kan emellertid inte förstås så att den begränsar nämndens rätt att delegera beslutanderätten till de uppräknade slag av ärenden. Den handlar i stället endast om till vem delegation får ske när det gäller de angivna ärendetyperna. Detta framgår tydligt vid en jämförelse med 5 §. Där föreskrivs att uppdrag att besluta på socialnämndens vägnar får när det gäller föräldrabalken avse endast uppgifter som anges i vissa uppräknade lagrum. Av den paragrafen framgår således klart att

den, till skillnad från 4 §, syftar till att avgränsa de slag av ärenden i vilka beslutanderätten över huvud taget får delegeras.¹

Brådskandebeslut enligt 6 kap 39 § kommunallagen

Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ordföranden eller åt annan ledamot i nämnden att besluta i nämndens ställe i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Kompletterande beslutanderätt – Inte en delegering utan en lagstadgad kompletterande beslutanderätt

Behovet av att kunna fatta beslut snabbt inom socialtjänsten är tillgodosett genom att ordförande erhållit en direkt i lag angiven kompletterande beslutanderätt. Därutöver har socialnämnden möjlighet att i vissa fall förordna annan ledamot eller tjänsteman att fatta beslut. Ett exempel på sådan kompletterande beslutanderätt är ordförandens möjlighet att besluta om omedelbart omhändertagande. Syftet med bestämmelserna om kompletterande beslutanderätt är att det alltid skall finnas någon beslutsbehörig att tillgå. Ordförandens beslutanderätt tillkommer vice ordförande när denne tjänstgör som ordförande, vilket minskar behovet av förordnanden. Förhållandena är likartade vid övrig kompletterande beslutanderätt. En viktig skillnad mellan delegering enligt KL, dvs. uppdrag att besluta på nämndens vägnar, och förordnande med stöd av bestämmelserna i t.ex. LVU är att genom delegeringen har nämnden överlåtit arbetsuppgiften och ärendena skall i normalfallet beslutas av delegaten. Kompletterande beslutanderätt skall däremot endast användas när beslut av nämnden eller delegat, dvs. den som i vanliga fall beslutar, inte kan avvaktas. Även ett beslut fattat med stöd direkt i LVU eller enligt förordnande gäller som nämndens beslut.

Det finns inga generella regler för hur beslut fattade med stöd av kompletterande beslutanderätt skall redovisas för nämnden. Beslut om omedelbart omhändertagande (6 § LVU) och beslut om tillfälligt flyttningsförbud (27 § LVU) skall exempelvis enligt respektive lagrum anmälas för socialnämnden vid nästa sammanträde. Beträffande övriga beslut bestämmer nämnden själv om och hur nämnden skall informeras. Enligt Socialstyrelsens rekommendationer bör nämnden besluta att samtliga beslut fattade med stöd av kompletterande beslutanderätt skall anmälas till nämnden. Detta kan lämpligen ske i samma ordning som gäller för delegeringsbeslut. Särskilt viktigt får det anses vara att nämnden följer hur de som beslutar med stöd av nämndens förordnande utövar sin beslutanderätt.

För att vara behörig att fatta beslut enligt kompletterande beslutanderätt måste ledamoten vara ordinarie ledamot i socialnämnden. Beslut som fattats med stöd av kompletterande beslutanderätt ska anmälas till nämnden. Kompletterande beslutanderätt kan tillämpas i följande typer av ärenden:

- Beslut om omedelbart omhändertagande, § 6 LVU

¹ HFD 2016 ref.74 s 4.

- Beslut om omedelbart omhändertagande när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård (6 a 1 och 2 st LVU)
- Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas, 11 § 1 st LVU
- Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden, 11 § 2 st LVU
- Beslut om tillfälligt flyttningsförbud, 27 § LVU
- Beslut om tillfälligt utreseförbud, 31 d § första stycket LVU
- Ansökan om utreseförbud, 31 b § LVU
- Beslut om tillfälligt undantag från ett utreseförbud, 31 1 § LVU
- Beslut att begära biträde av polis för att genomföra läkarundersökning, 43 § 1 p LVU
- Begäran av polismyndighet att genomföra beslut om beslut om vård eller omhändertagande, 43 § 2 p LVU
- Beslut om omedelbart omhändertagande, 13 § LVM

Endast ordföranden samt namngivna ledamöter enligt en speciell jourlista är förordnade med kompletterande beslutanderätt. Dessa utgör även ledamöterna i individutskottet. Socialnämndens beslut om förordnande återfinns i kommunens ärendehanteringssystem. Socialnämnden har även beslutat om förordnande av kompletterande beslutanderätt för vissa tjänstepersoner avseende 31 § 2 p. LVU. Beslutet återfinns i kommunens ärendehanteringssystem.

Arbetsordning

Av följande förteckning framgår en fördelning av nämndens arbetsuppgifter till ansvariga tjänstepersoner. Förteckningen beslutas av nämnden men utgör inte delegation i kommunallagens bemärkelse. Åtgärder som vidtas med stöd av denna förteckning ska alltså inte anmälas till nämnden.

Arbetsuppgift	Ansvarig	Anmärkning
1.Rätt att närvara och yttra sig vid		

**Bilaga till
delegationsordning**

2024-01-10

Vår beteckning
SN 2024/00012 nr 3721

1.1 Nämndens sammanträden	Sekreterare Förvaltningschef Ekonomichef, Controller Avdelningschef Handläggare för ärendet Enhetschef för handläggande enhet Teamledare för handläggande enhet	
Arbetsuppgift	Ansvarig	Anmärkning
1.2 Individutskottens sammanträden	Sekreterare Förvaltningschef Avdelningschef, för handläggande avdelning Enhetschef, för handläggande enhet Specialisthandläggare för handläggande enhet Teamledare för handläggande enhet Handläggare för ärendet	
2.Underteckna nämndens handlingar	Ordförande Sekreterare Förvaltningschef	Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet eller den som annars utses

**Bilaga till
delegationsordning**

2024-01-10

Vår beteckning
SN 2024/00012 nr 3721

3. Ta emot delgivning och rekommenderat brev	Förvaltningschef Nämndsekreterare Registrator	6 kap 36 § KL 19 § Reglemente för Håbo Kommuns nämnder KS 2022/01479 Gäller brev ställda till nämnd
4. Besvara brev ställda till nämnden	Förvaltningschef Avdelningschef Enhetschef Teamledare Specialisthandläggare Handläggare	
5. Pröva om överklagande kommit in i rätt tid	Beslutsfattare Handläggare för ärendet Ansvarig chef Registrator	Endast om överklagandet kommit in i rätt tid
6. Ansvara för nämndens systematiska informationsförvaltning	Förvaltningschef	
7. Utse ombud att föra nämndens talan	Enhetschef Avdelningschef Förvaltningschef	Enhetschef och avdelningschef utser ombud i ärenden och mål som de för talan i och avger yttranden i, vid domstol eller annan myndighet Både avdelningschef och enhetschef kan även utse ombud att föra nämndens talan i LVU-mål och LVM-mål. Omfattar att utfärda fullmakt.

**Bilaga till
delegationsordning**

2024-01-10

Vår beteckning
SN 2024/00012 nr 3721

8. Ansvara för arbetsmiljöuppgifter	Förvaltningschef	
9. Pröva om handlingar och uppgifter ur handlingar kan lämnas ut, avseende:		6 kap. 3 och 4 §§ OSL, se delegeringsförteckningen om avslagsbeslut ska fattas
9 a) Personuppgifter till Socialstyrelsen för angelägna statistiska ändamål	Avdelningschef	12 kap. 5 § SoL
9 b) personuppgifter till statliga myndigheter, när detta begärs för forskningsändamål	Avdelningschef	12 kap. 6 § SoL Prövning av forskningen ska ha skett via etiskt råd vid berörd högskola/universitet
9 c) övriga handlingar	Den tjänsteperson som ansvarar för vården av handlingen.	
13. Företräda i domstol och övriga myndigheter	Avdelningschef Enhetschef Socialsekreterare Familjerättssekreterare Kommunens jurister	Görs inom ramen för tjänsten i de ärenden som tjänstepersonen ansvarar för och utifrån de beslut som fattats av behörig beslutsfattare.
14. Ansvara för nämndens säkerhetsskydd	Förvaltningschef	Se 2 kap. 11 § i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1)
15. Utse utredare i vårdnads-, boende- och umgängesutredningar	Enhetschef	6 kap. 19 § FB
16. Utse utredare i adoptionsutredningar	Enhetschef	4 kap. 14 § FB
17. Lämna Skatteverket biträde vid utredning av	Socialsekreterare Familjerättssekreterare	17 a folkbokföringslagen

frågor om skyddad folkbokföring m.m.		
18.Rapportera icke verkställda beslut och verkställda beslut som rapportrats som icke verkställda	Avdelningschef Enhetschef	16 kap. 6 f och 6 g §§ SoL Nämnden lämnar statistikrapport till kommunfullmäktige (16 kap. 6 h § SoL) Enhetschef rapporterar till IVO
19.Ta emot rapporter och informera anställda om lex Sarah	Ansvarig chef	14 kap. 3 och 4 §§ SoL
20.Ta emot information från yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet om rapporter som tagits emot inom verksamheten	Registrator	
21.Anmäla enligt smittskyddslagen	Enhetschef	6 kap. 12 § smittskyddslagen